

**Eva Hrachovcová, Šlechtické sňatky v druhé polovině 19. století, diplomová práce
PF JU, České Budějovice 2007.**

Posudek vedoucího diplomové práce

Sňatkům šlechty v devatenáctém století byla v české historiografii již věnována jistá pozornost. Tak obsáhlá analýza, kterou ve své diplomové práci přinesla Eva Hrachovcová, však dosud nebyla vykonána. Se znalostí domácí i zahraniční literatury se rozhodla podrobit zkoumání více jak čtyři sta manželství, která v letech 1848-1914 uzavřeli mužští příslušníci knížecích a hraběcích rodin mající svůj majetek v Čechách. Základem práce se stala databáze vytvořená na základě genealogických příruček, především gothajských almanachů (její elektronická podoba je přílohou práce). Při interpretaci získaných dat vycházela z literatury, vydaných pramenů a vlastních archivních sond.

Výsledkem se stala zdařilá práce, v níž si z celé šíře problematiky šlechtických sňatků vybrala Eva Hrachovcová otázky spjaté se strategií výběru partnera. V první řadě sledovala dodržování zásady rovnorodosti a v této souvislosti se obsáhle zabývala i mesaliancemi. Ukázala přesvědčivě lpění na hodnotách starobylosti a urozenosti rodu a zmapovala pohnutky jednotlivců, které vedly k jejich nerespektování. Zároveň ukázala sňatek jako rozhodující moment vedoucí k upevnění vazeb uvnitř historické šlechty jako sociální skupiny.

Druhou otázkou, na kterou diplomantka hledala odpověď, se staly geografické souvislosti šlechtických sňatků. Zmapovala ojedinělé vazby šlechticů na zámořské prostředí a prokázala nevelkou četnost sňatků s příslušnicemi rodin žijícími mimo rámec habsburské monarchie. V této části bych doporučoval jasněji rozlišovat mezi sňatkem s cizinkou a sňatkem uzavřeným v cizině. Zohlednit je také nutno, že některé rody náležely k šlechtické elitě vícero států (např. Schaumburg-Lippe a Thurn-Taxis). Zajímavé a důležité je zjištění, že většinu partnerek si hrabata a knížata z Čech hledala v českých zemích. V interpretaci tohoto zjištění by bylo zřejmě třeba se dále zabývat motivy, které k tomuto chování vedly.

Jak již bylo řečeno, diplomová práce Evy Hrachovcové je zdařilá a prospěšná. Vytknout se jí dá snad jen občasná neobratnost ve využívání některých termínů (např. použití termínu Předlitavsko, z něhož jsou pracně v poznámce vyloučeny české země). Vychází z poctivě vytvořeného souboru dat, jenž dokázala diplomantka přesvědčivě interpretovat. Na dobré úrovni je i stylistická a formální stránka práce. Diplomovou práci doporučuji jednoznačně k obhajobě a hodnotím ji známkou **v ý b o r n ě**.

Mgr. Zdeněk Bezečný, Ph.D.

České Budějovice 20. 5. 2007